

Slimību profilakses un kontroles centrs

Dunties iela 22, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts pasts@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr. 50 (1969)

2025. gada 17. decembrī

Gripa un citas akūtas elpceļu infekcijas 2025. – 2026. gada sezonā

Saturs

KOPSAVILKUMS PAR 2025. GADA 50. NEDĒĻU	1
GRIPA UN CITAS ELPCEĻU INFEKCIJAS AMBULATORAJĀS IESTĀDĒS	3
STACIONĒTIE PACIENTI SARI GADĪJUMOS	6
VISPĀRĒJĀS UN PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU APMEKLĒTĪBA	9
GRIPAS IZRAISĪTIE NĀVES GADĪJUMI	10
MIKROBIOLOĢIJAS DATI	10
COVID-19 INFEKCIJAS DATI	11
PVO EIROPAS REĢIONA ELPCEĻU VĪRUSU UZRAUDZĪBA	13
PAR GRIPAS UN CITU ELPCEĻU INFEKCIJU MONITORINGU	18

KOPSAVILKUMS PAR 2025. GADA 50. NEDĒĻU

2025. gada 50. nedēļā (08.12. – 14.12.) gripas monitoringā iesaistītajās ambulatorajās iestādēs pacientu īpatsvars ar elpceļu infekcijām veido 18% no kopējā pacientu skaita, kas vēršusies pie ģimenes ārsta. Monitoringa dati liecina, ka aizvadītajā nedēļā saslimstība ar gripu turpināja palielināties.

Gripa klīniski noteikta 518 pacientam jeb vidēji 746,0 gadījumiem uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir 2,2 reizes vairāk, nekā iepriekšējā nedēļā (332,7 uz 100 000 iedz.).

Ar citu AEI simptomiem nedēļas laikā kopā bija vēršusies 1 034 pacienti jeb vidēji 1 489,2 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (iepriekšējā nedēļā 1 446,0 uz 100 000 iedz.).

Pneimoniju gadījumā ambulatorajās iestādēs nedēļas laikā vēršusies 58 pacienti jeb vidēji 83,5 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir 1,5 reizes vairāk nekā iepriekšējā nedēļā (56,2 uz 100 000 iedz.).

Monitoringā iekļautajās 10 stacionārajās ārstniecības iestādēs 50. nedēļā stacionēto pacientu īpatsvars smagas akūtas respiratoras infekcijas (SARI) gadījumos nedaudz palielinājās līdz 6,3% (49. nedēļā – 5,3%). No slimnīcās testētajiem SARI pacientiem 26,0% gadījumu apstiprināta gripa (49. nedēļā 25,0%).

SIA “Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” Nacionālajā mikrobioloģijas references laboratorijā 50. nedēļā uz gripas vīrusiem izmeklēti 482 klīniskie paraugi, no tiem 117 jeb 24,3% gadījumu apstiprināta gripa (iepriekšējā nedēļā 60 jeb 18,1%), noteikti *A tipa* gripas vīrusi: 47 *A/H3*, astoņi *A/H1pdm* un 62 netipēti.

Pēc Covid-19 saslimstības pacēluma vasaras beigās un augstākā pozitīvo testu īpatsvara 37. nedēļā (18,9%), saslimstība līmenis ir samazinājies. 2025. gada 50. nedēļā Covid-19 vīrusa kopējais pozitīvo paraugu īpatsvars veido 5,6% (49. nedēļā 6,3%).

Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs norāda, ka gripas sezona ES/EEZ valstīs sākusies neparasti agri. Neskatoties uz to, ka dominējošais *A(H3N2)* vīruss būtiski atšķiras no sezonālās vakcīnas celma, tiek uzsvērts vakcinācijas svarīgums, kā arī savlaicīgas pretvīrusu terapijas uzsākšanas un citu profilaktisko pasākumu nozīme.

Galvenie akūtu elpceļu infekciju monitoringa rādītāji pēdējo trīs nedēļu laikā

*Ambulatorās veselības aprūpes iestāžu monitoringa rādītāji**

Epidemioloģiskās situācijas monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	48.	49.	50.
Pacientu ar elpceļu infekciju simptomiem īpatsvars no kopējā ambulatoro apmeklējumu skaita	22%	18%	24%
AEI gadījumu skaits uz 100 000 iedz.	1 653,4	1 446,0	1 489,2
Gripas gadījumu skaits uz 100 000 iedz.	125,3	332,7	746,0
Pneimoniju gadījumu skaits uz 100 000 iedz.	51,8	56,2	83,5

*Monitoringā iekļautās ambulatorās ārstniecības iestādes. Precizēti 49. nedēļas dati.

Stacionāro ārstniecības iestāžu monitoringa rādītāji

Monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	48.	49.	50.
SARI stacionēto pacientu skaits*	161	234	283
SARI īpatsvars no kopējā uzņemto pacientu skaita*	3,6%	5,3%	6,3%
Covid-19 stacionēto pacientu skaits**	31	33	42
Nāves gadījumu skaits Covid-19 pacientiem**	1	2	1
Nāves gadījumu skaits gripas pacientiem***	0	0	1

*Monitoringā iekļauto 10 stacionāro ārstniecības iestāžu dati

**Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmas (SAIRIS) dati (19 slimnīcas)

***Saņemto paziņojumu skaits (MK noteikumu Nr. 948 2. pielikums)

Laboratoriju monitoringa rādītāji

Monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	48.	49.	50.
Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars*	9,1%	18,1%	24,3%
RSV pozitīvo paraugu īpatsvars*	0,0%	0,3%	0,0%
SARS-CoV-2 pozitīvo paraugu īpatsvars**	4,8%	6,3%	5,6%

*SIA RAKUS NMRL dati

**Nacionālā veselības dienesta datu centralizētās sistēmas (DCS) dati

*Izglītības iestāžu monitoringa rādītāji**

Epidemioloģiskās situācijas monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	48.	49.	50.
Vidējais vispārējās izglītības iestāžu apmeklējuma īpatsvars	87,7%	88,9%	85,6%
Vidējais pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējuma īpatsvars	73,9%	72,7%	68,9%

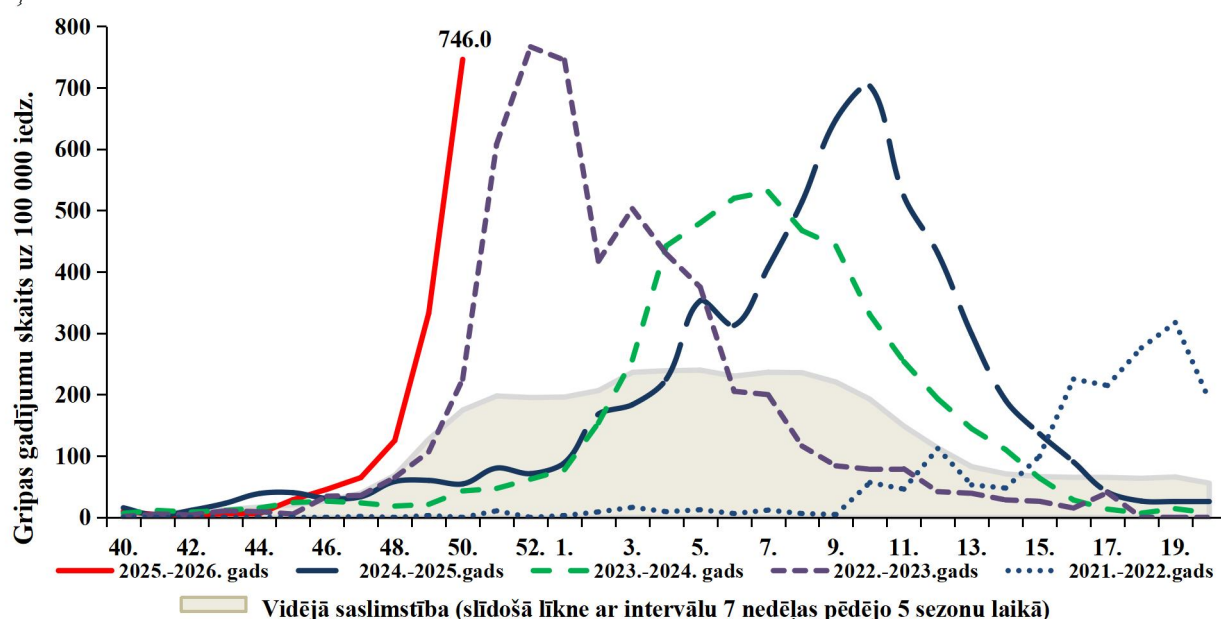
*Monitoringā iesaistīto izglītības iestāžu dati

GRIPA UN CITAS ELPCEĻU INFEKCIJAS AMBULATORAJĀS IESTĀDĒS

2025. gada 50. nedēļā informācija par pacientu skaitu, kas vērsušies ambulatorajās ārstniecības iestādēs akūtu elpceļu infekciju gadījumos, saņemta no 43 ģimenes ārstu praksēm (turpmāk – ĢĀP). Pacientu īpatsvars ambulatorajās iestādēs ar elpceļu infekcijām veido 24% no kopējā iestādē vērsušos pacientu skaita (iepriekšējā nedēļā – 18%).

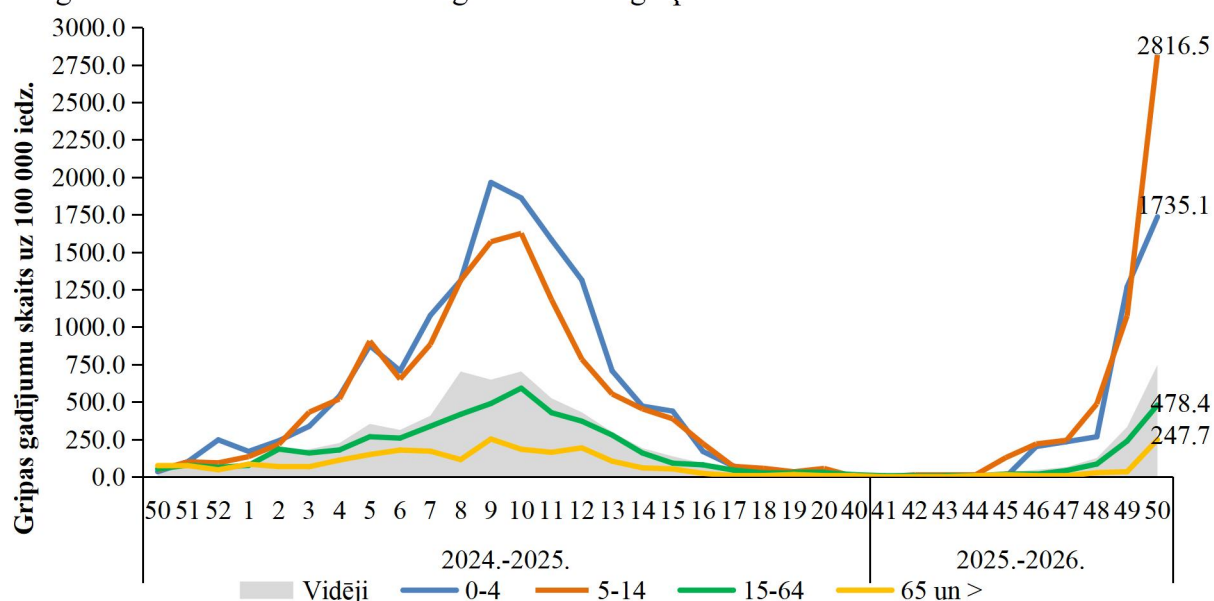
Gripas intensitāte 2025.–2026. gadā un iepriekšējās sezonās

Latvijā pēdējo nedēļu laikā strauji pieaug gan vidējā gripas izplatības intensitāte, gan teritoriālā izplatība. Aizvadītajā nedēļā saslimstība ar gripu palielinājās līdz 746,0 gadījumiem uz 100 000 iedzīvotājiem, salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (332,7 uz 100 000 iedz.), tā pieauga 2,2 reizes.

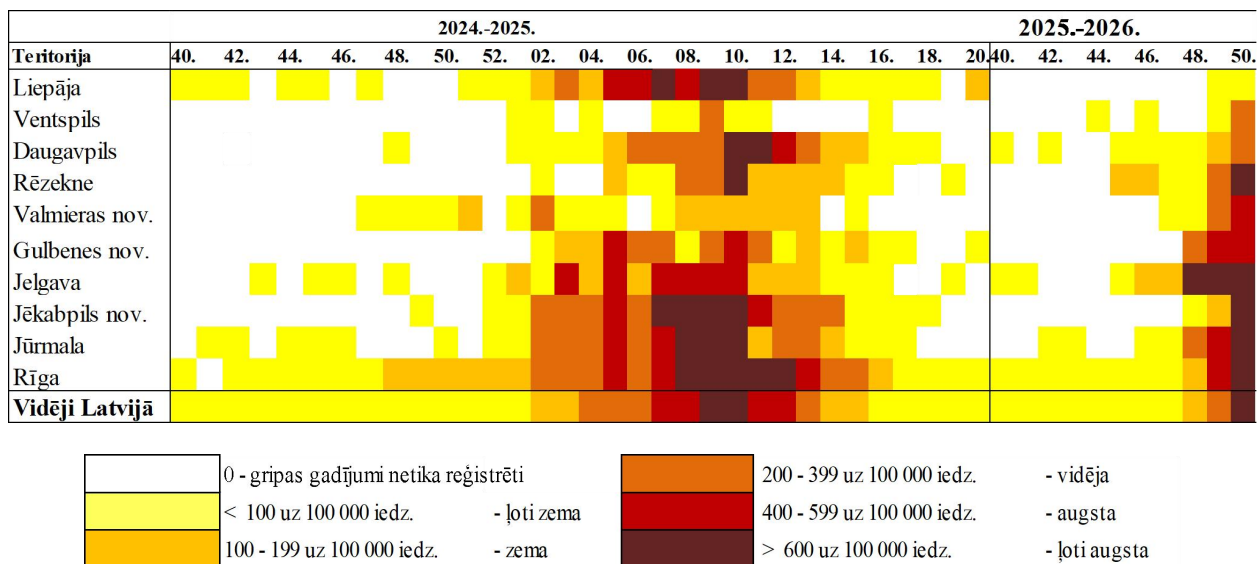
Gripas intensitāte atsevišķās vecuma grupās

Tāpat kā iepriekšējās sezonās augstāka saslimstība ar gripu reģistrēta bērniem 0 – 4 un 5 – 14 gadu vecuma grupā. Saslimstība ar gripu palielinājās visās vecuma grupās, vislielākais pieaugums novērots bērniem 5 – 14 gadu vecuma grupā.

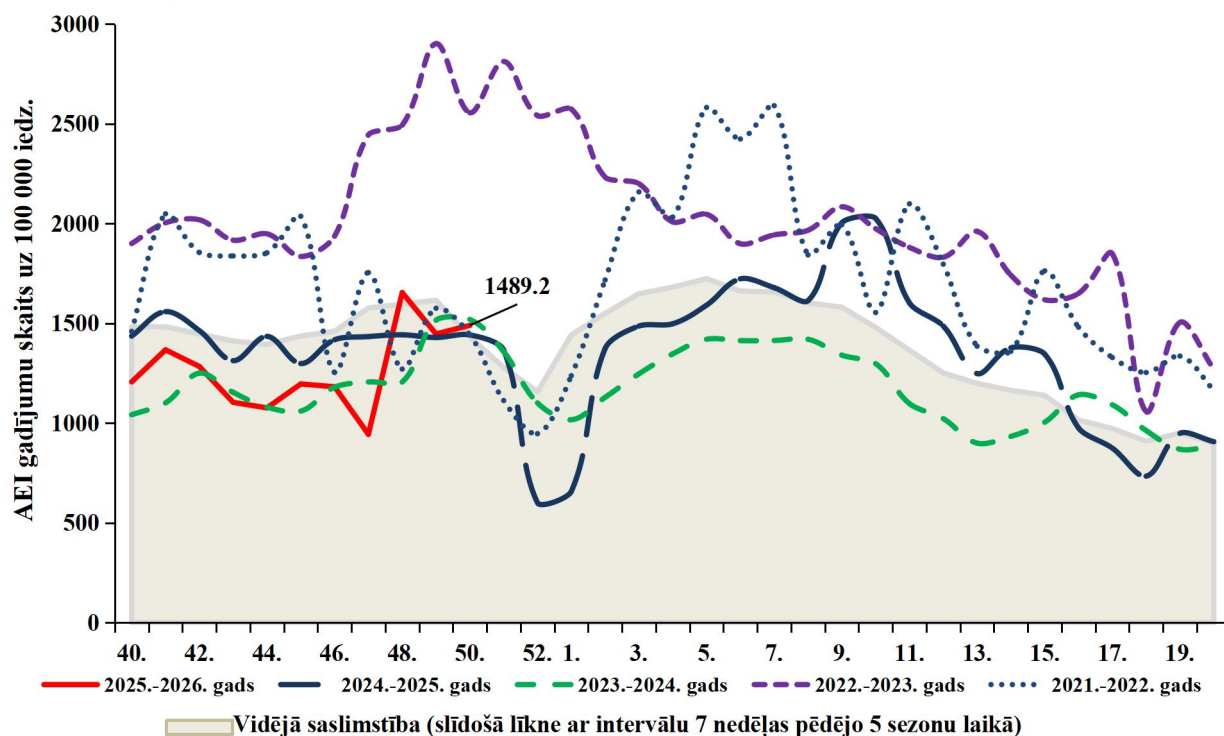
Gripas intensitāte administratīvajās teritorijās 2024.–2025. un 2025.–2026. gada sezonā

2025. gada 50. nedēļā gripas gadījumi reģistrēti visās 10 monitoringa teritorijās. Visaugstākā gripas intensitāte reģistrēta Jelgavā (2 737,0 gadījumi uz 100 000 iedz.), kā arī Jēkabpils novadā (966,5 uz 100 000 iedz.), Rēzeknē (919,0 uz 100 000 iedz.), Jūrmalā (909,3 uz 100 000 iedz.) un Rīgā (867,0 uz 100 000 iedz.).

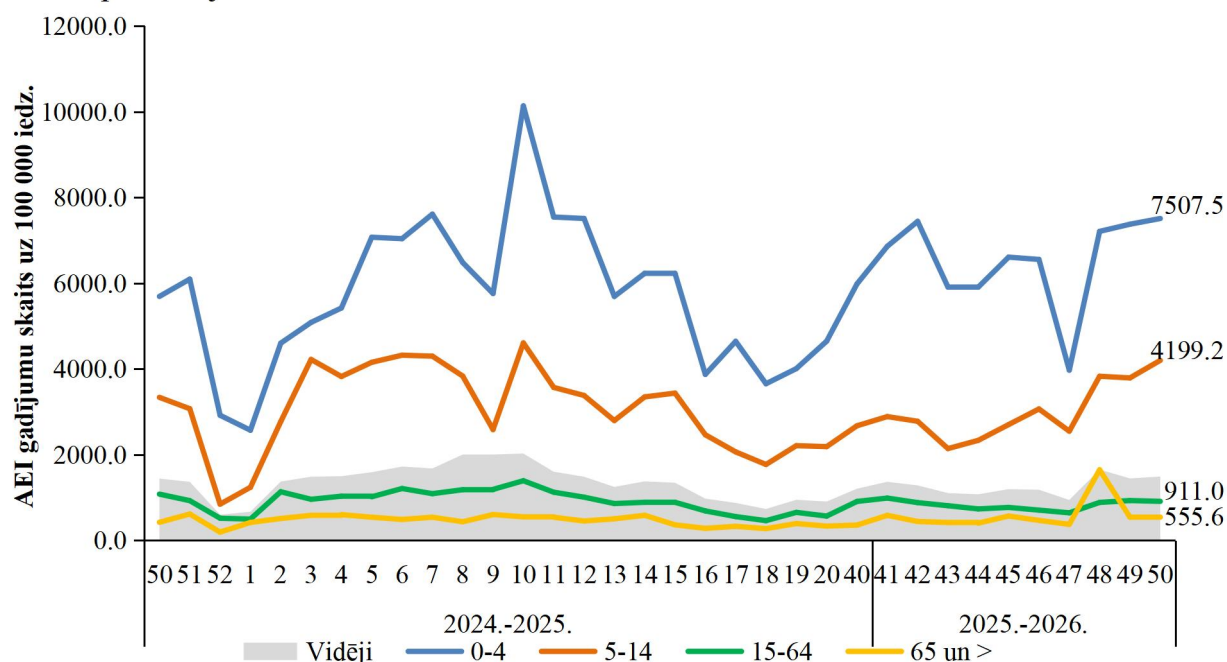
Akūtas elpceļu infekcijas 2025.–2026. gadā un iepriekšējās sezonās

Vēršanās ambulatorajās ārstniecības iestādēs citu AEI gadījumos 2025. gada 50. nedēļā nedaudz (par 3,0%) palielinājās salīdzinājumā ar iepriekšējo 49. nedēļu (1 446,0 gadījumi uz 100 000 iedz.).

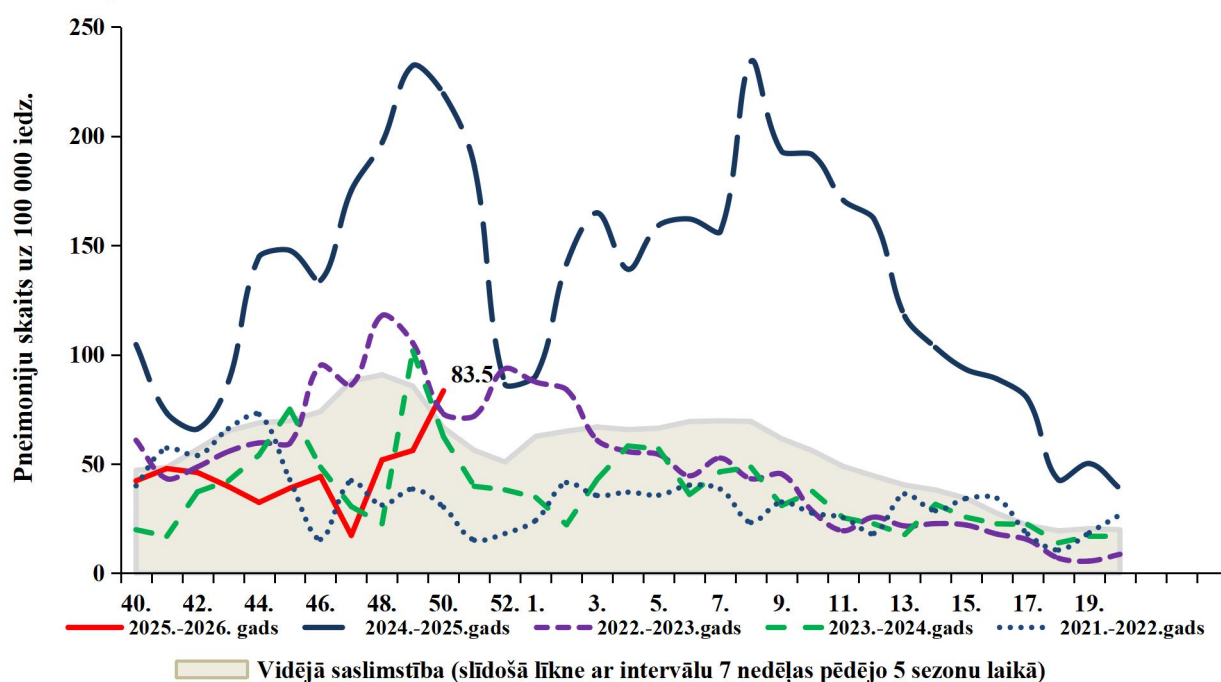
Akūtu elpceļu infekciju intensitāte atsevišķās vecuma grupās

Augstāka saslimstība ar AEI tāpat kā iepriekšējās nedēļās reģistrēta bērniem vecumā līdz 14 gadiem. Saslimstība ar AEI 50. nedēļā, salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu, šajās vecuma grupās nedaudz palielinājās.

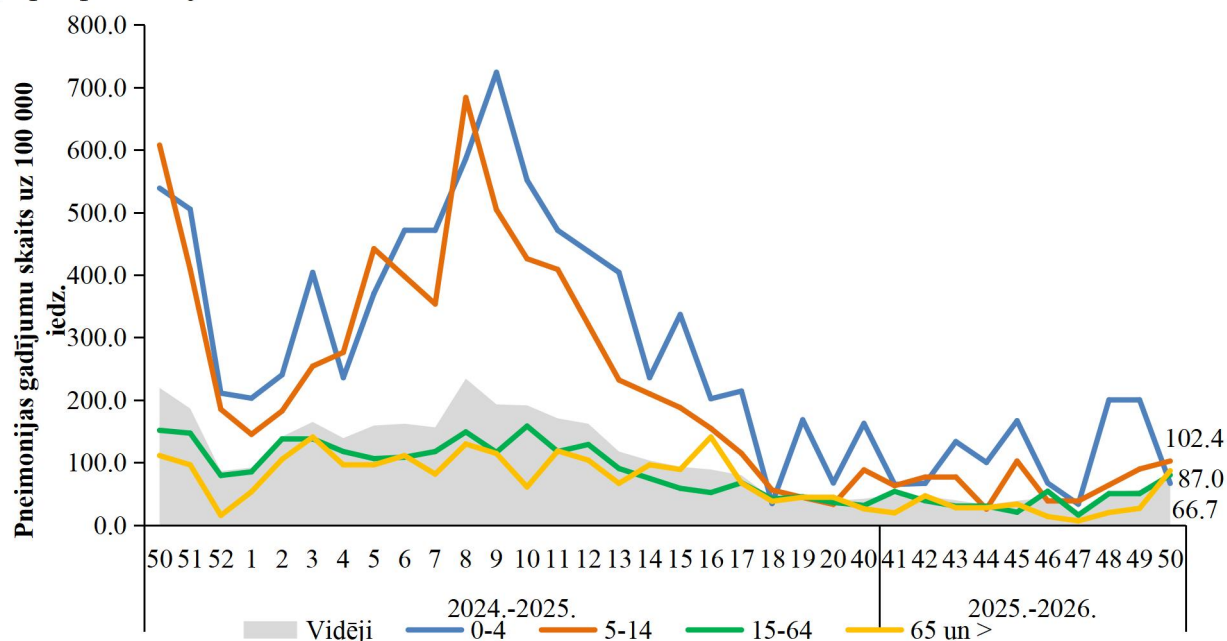
Pneimonijas 2025.–2026. gadā un iepriekšējās sezonās

Ambulatorajās iestādēs 2025. gada 50. nedēļā vērsšanās pneimoniju gadījumos palielinājās 1,5 reizes – reģistrēti 83,5 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (49. nedēļā – 56,2 gadījumi uz 100 000 iedz.). Pērn šajā laika periodā saslimstība ar pneimonijām bija gandrīz trīs reizes augstāka.

Pneimoniju intensitāte atsevišķās vecuma grupās

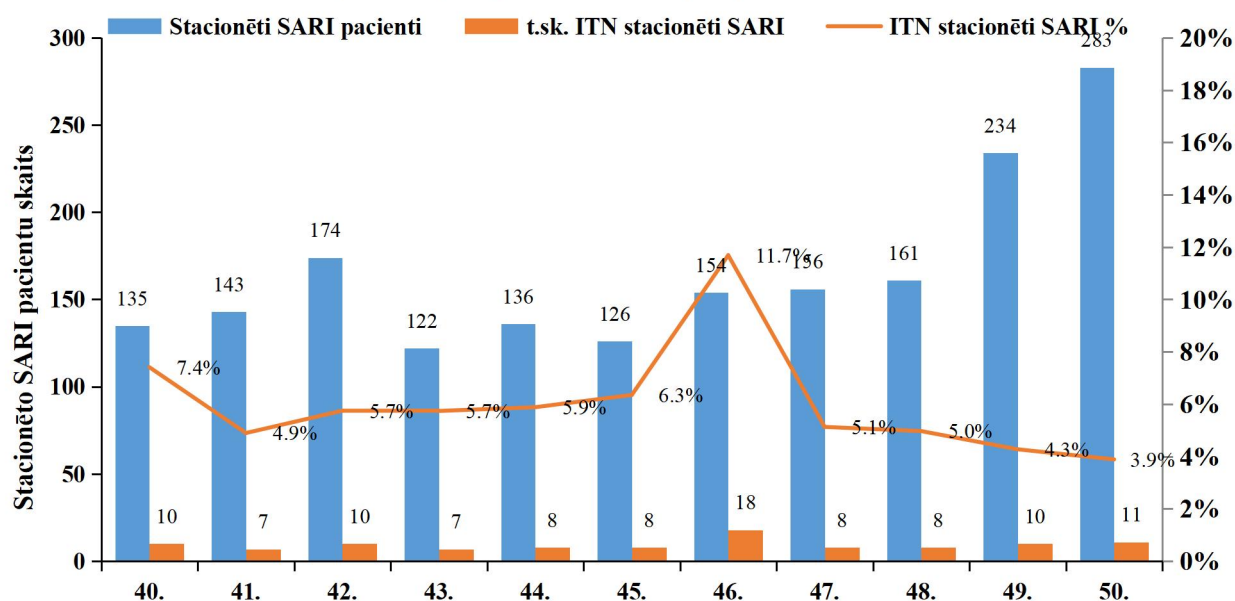
Augstākā saslimstība ar pneimonijām tāpat kā iepriekšējās sezonās arī šajā sezonā tiek reģistrēta bērniem vecumā līdz 14 gadiem. 2025. gada 50. nedēļā, salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu, saslimstība ar pneimonijām vecuma grupā 0–4 gadi samazinājās, bet pārējās vecuma grupās palielinājās.

STACIONĒTIE PACIENTI SMAGU AKŪTU RESPIRATORO INFEKCIJU (SARI) GADĪJUMOS

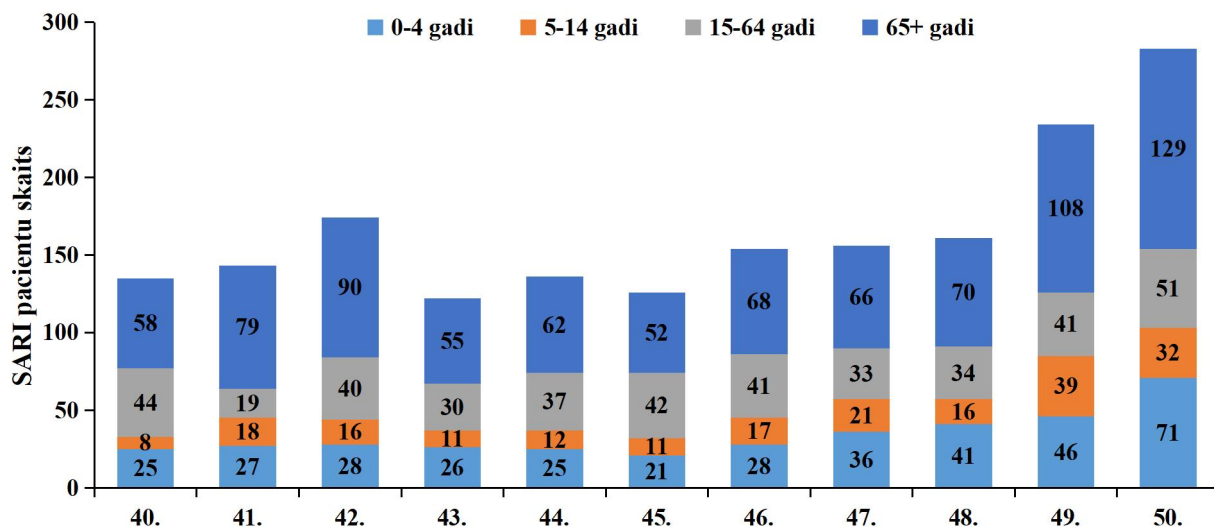
Stacionārie SARI pacienti 2025.–2026. gada sezonā

Par stacionāriem pacientiem SARI gadījumos un to testēšanu ziņo 10 stacionārās aprūpes iestādes, izmantojot Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmu (SAIRIS). 2025. gada 50. nedēļā slimnīcās stacionāri 283 SARI pacienti, no tiem 11 (3,9%) tika ievietoti intensīvās terapijas nodaļās (ITN). SARI pacientu īpatsvars (6,3%) no kopējā uzņemto pacientu skaita 50. nedēļā nedaudz palielinājās (49. nedēļā – 5,3%).

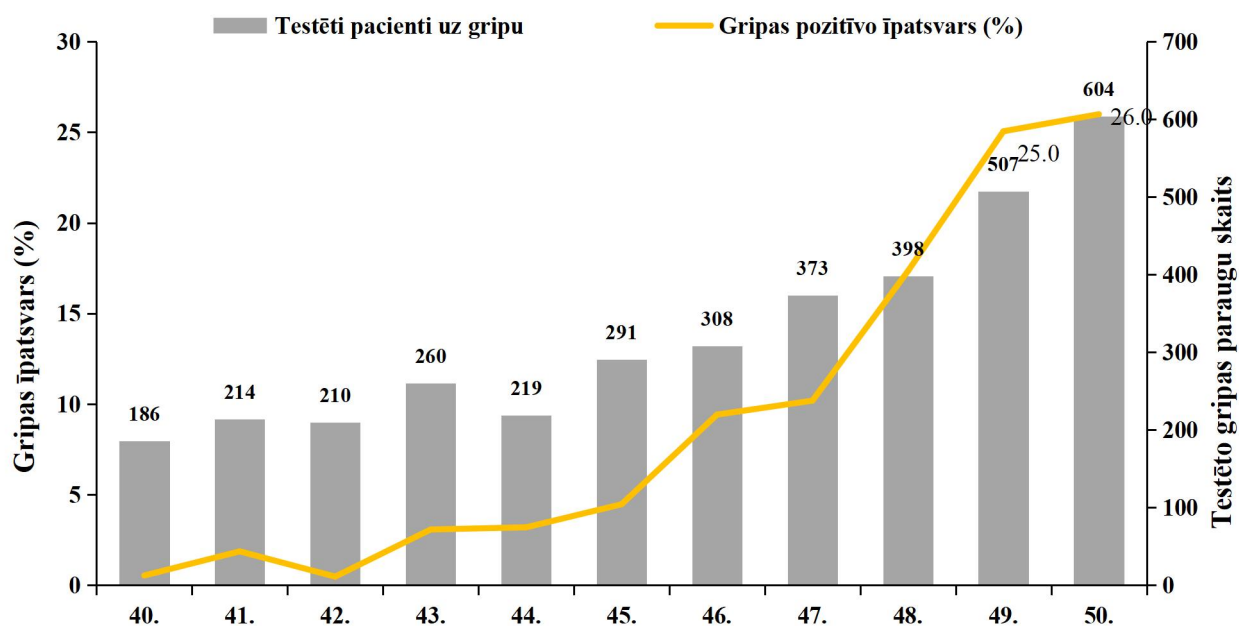
Stacionēti SARI pacienti pa vecuma grupām

2025. gada 50. nedēļā stacionēto SARI pacientu skaits palielinājies visās vecuma grupās, izņemot 5–14 gadi. Visvairāk pieauga SARI pacientu skaits bērnu vidū vecuma grupā 0–4 gadi, kā arī 65+ gadu vecuma grupā, kas veido 45,6% no visiem stacionētajiem SARI pacientiem šajā nedēļā.

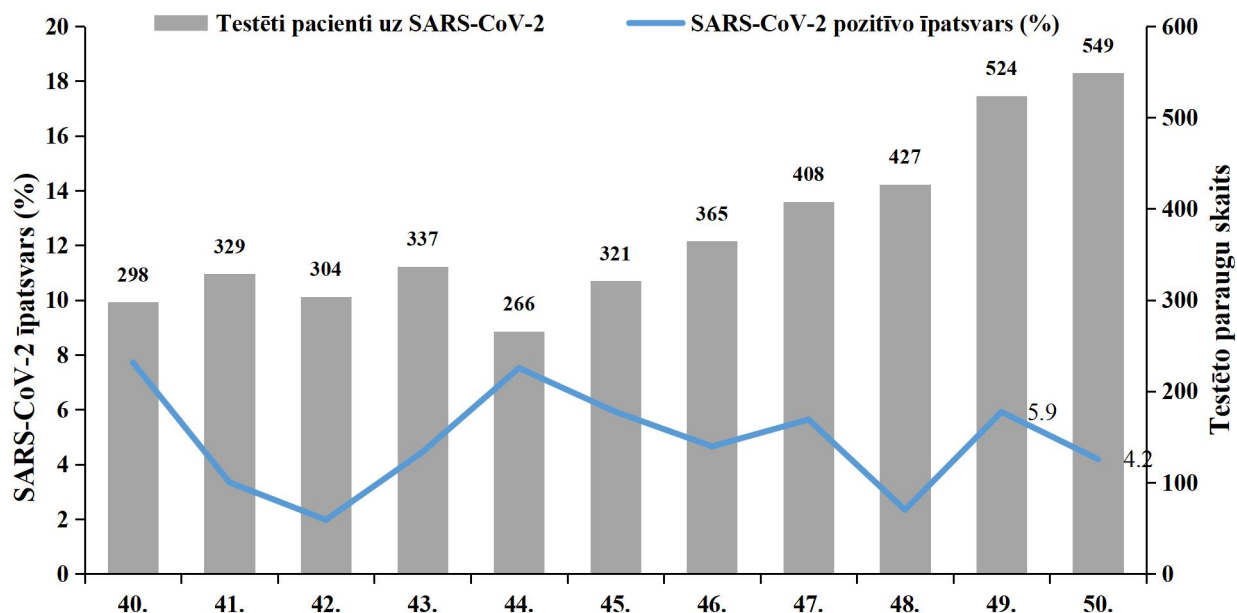
Stacionāros uzņemto pacientu testēšana uz gripu

2025. gada 50. nedēļā stacionārās veselības aprūpes iestādēs uz gripu testēti 604 pacienti, tostarp 157 (26%) gadījumos apstiprināta gripa. *A tipa* gripa apstiprināta 156 gadījumos un vienā gadījumā apstiprināta *B tipa* gripa. Iepriekšējā 49. nedēļā gripa apstiprināta 127 (25,0%) stacionāros testētajiem SARI pacientiem.

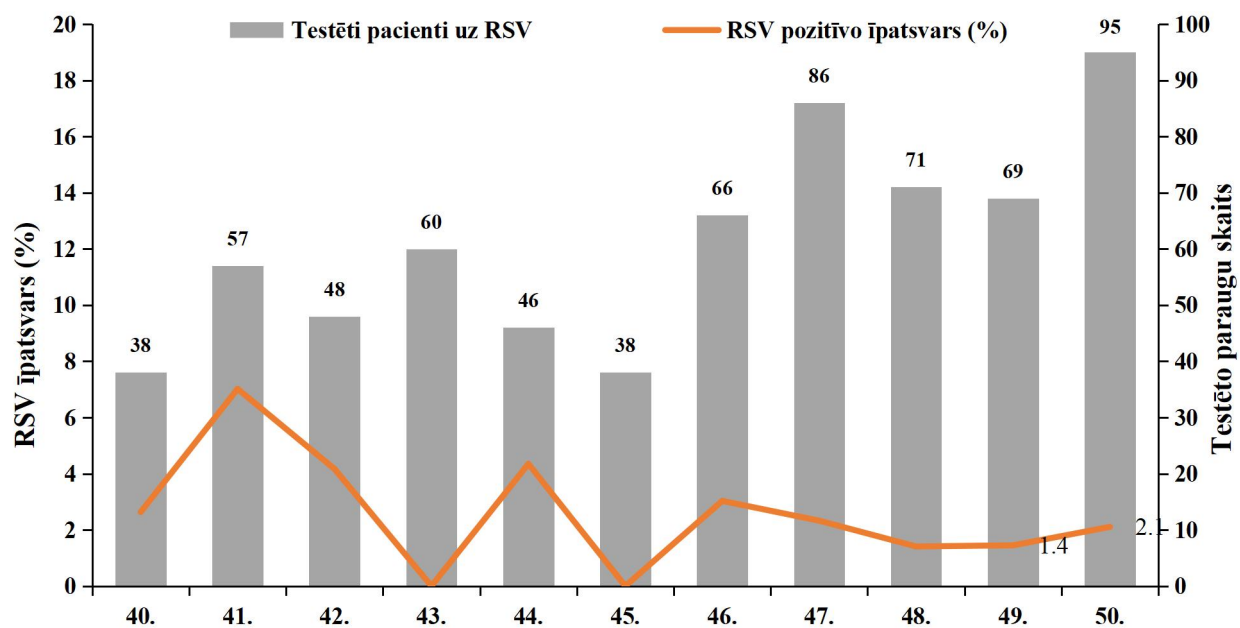
Stacionāros uzņemto pacientu testēšana uz Covid-19

Covid-19 infekcijas pozitīvo testu īpatsvars stacionāros 50. nedēļā nedaudz samazinājās. Uz SARS-CoV-2 testēti 549 pacienti, no tiem 23 (4,2%) pacientiem apstiprināta Covid-19 infekcija (49. nedēļā – 31 jeb 5,9%).

Stacionāros uzņemto pacientu testēšana uz RSV

Aizvadītajā nedēļā uz RSV tika izmeklēti 95 no stacionētajiem pacientiem, infekcija apstiprināta diviem pacientiem jeb 2,1% (49. nedēļā RSV apstiprināta vienam pacientam – 1,4%).

VISPĀRĒJĀS UN PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU APMEKLĒTĪBA

Vispārējās izglītības iestādēs 2025. gada 50. nedēļā (ceturtdien) vidējā apmeklētība bija 85,6%, kas ir par 3,3% mazāk nekā iepriekšējā nedēļā. Skolēnu apmeklētība visstraujāk samazinājusies Jelgavā (69,1%), kur arī tiek reģistrēta augstākā saslimstība ar gripu.

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto skolēnu skaita (%)										
	Daugavpils	Gulbenes novads	Jelgava	Jēkabpils novads	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmieras novads	Ventspils	Vidēji
40.	93,3	95,4	99,0	97,6	91,9	94,8	82,5	91,7	97,8	92,9	93,1
41.	93,6	92,3	96,9	92,7	92,3	93,3	91,6	89,2	96,7	92,6	91,9
42.	94,3	93,1	93,2	93,3	90,5	93,5	92,8	84,2	94,2	92,3	90,0
43.	Brīvlaiks										
44.	94,6	94,4	95,9	93,5	92,9	93,4	91,8	94,8	99,3	94,7	94,5
45.	94,9	94,9	95,6	95,6	96,3	92,8	90,6	96,4	98,5	86,1	93,6
46.	93,5	94,2	93,5	92,3	92,5	91,2	92,4	88,2	92,4	91,1	90,8
47.	92,9	92,8	93,8	94,7	91,6	94,1	90,4	86,1	92,5	90,3	90,1
48.	93,6	92,5	91,5	93,7	92,0	92,8	89,6	78,7	91,4	91,0	87,7
49.	92,5	91,7	97,7	94,9	89,5	92,5	91,8	84,9	82,0	89,0	88,9
50.	91,2	86,4	69,1	91,6	89,0	92,3	88,8	82,8	81,5	85,7	85,6
Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu (±)	-1,3	-5,3	-28,6	-3,3	-0,5	-0,2	-3,0	-2,1	-0,5	-3,3	-3,3

Pirmsskolas izglītības iestādēs 2025. gada 50. nedēļā (ceturtdien) apmeklēja 68,9% bērnu, kas par 3,8% mazāk nekā iepriekšējā nedēļā. Zemākā apmeklētība reģistrēta Valmieras novadā (53,5%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto bērnu skaita (%)										
	Daugavpils	Gulbenes novads	Jelgava	Jēkabpils novads	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmieras novads	Ventspils	Vidēji
40.	68,7	73,0	76,5	55,1	70,5	62,7	69,7	75,3	67,1	69,2	70,7
41.	73,2	66,1	72,1	59,2	72,8	61,7	71,1	71,7	69,5	71,1	70,6
42.	69,6	72,2	74,3	68,4	68,0	81,0	75,0	73,5	68,1	70,2	71,9
43.	71,8	64,3	62,4	39,8	66,0	70,8	67,1	65,1	53,5	59,4	63,6
44.	75,3	69,6	61,9	70,4	74,0	78,9	78,9	78,3	66,7	71,7	74,2
45.	78,0	73,0	76,5	72,4	76,5	80,7	77,6	76,1	71,4	74,7	76,0
46.	76,7	70,4	81,9	67,3	81,3	77,1	63,2	78,8	74,2	72,3	76,1
47.	75,7	66,1	75,2	70,4	77,8	78,3	68,4	77,1	70,9	72,4	74,9
48.	76,7	71,3	69,5	78,6	77,5	75,6	76,3	71,8	69,5	74,8	73,9
49.	75,7	78,3	62,4	74,5	71,5	76,8	72,4	74,3	65,7	71,4	72,7
50.	70,0	73,9	68,1	76,5	69,8	80,1	73,7	73,7	53,5	61,6	68,9
Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu (±)	-5,7	-4,4	5,7	2,0	-1,8	3,3	1,3	-0,6	-12,2	-9,8	-3,8

GRIPAS IZRAISĪTIE NĀVES GADĪJUMI

2025. gada 50. nedēļā saņemts pirmais paziņojums par nāves gadījumu pacientam ar apstiprinātu *A tipa* gripas infekciju šajā sezonā. Pacients bijis vecumā virs 80 gadiem ar vairākām blakus slimībām (sirds un asinsvadu slimības, elpošanas ceļu slimības, onkoloģiskas slimības, imūnsupresija, hroniskas aknu, nieru slimības un nervu sistēmas slimības). Pacients šajā sezonā nav bijis vakcinēts pret gripu.

MIKROBIOLOĢIJAS DATI

Gripas A tipa un B tipa vīrusu un RSV noteikšana klīniskajos paraugos

2025. gada 50. nedēļā uz gripas vīrusiem un RSV izmeklēti 482 klīniskie paraugi. Laboratoriski apstiprināto gripas paraugu īpatsvars 50. nedēļā sasniedza 24,3%. Apstiprināti 117 *A tipa* gripas vīrusi: 47 *A/H3*, astoņi *A/H1pdm* un 62 netipēti. Kopš sezonas sākuma NMRL testētajos paraugos apstiprināti divi (0,1%) RSV.

Monitoringa nedēļa	Izmeklēto paraugu skaits	Gripas vīrusi			Respiratori sincitiālais vīruss (RSV)	
		t.sk. pozitīvi		Pozitīvo paraugu īpatsvars	t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars
		A gripa	B gripa			
40.	206	0	0	0,0%	0	0,0%
41.	250	0	0	0,0%	0	0,0%
42.	243	4	0	1,6%	0	0,0%
43.	240	1	0	0,4%	0	0,0%
44.	238	3	0	1,3%	0	0,0%
45.	240	4	0	1,7%	0	0,0%
46.	232	9	0	3,9%	1	0,4%
47.	303	18	0	5,9%	0	0,0%
48.	317	29	0	9,1%	0	0,0%
49.	332	60	0	18,1%	1	0,3%
50.	482	117	0	24,3%	0	0,0%
Kopā	3 083	245	0	7,9%	2	0,1%

Gripas vīrusu tipēšana

Kopš sezonas sākuma NMRL apstiprināti 245 *A tipa* gripas vīrusi, no tiem 146 gadījumos noteikts apakštips, t.sk. 68 (78,8%) noteikts *A/H3* un 23 (21,2%) *A/H1pdm*.

B tipa gripas vīrusi kopš monitoringa sezonas sākuma netika apstiprināti.

Gripas vīrusi	Skaits	Īpatsvars
<i>A gripa (netipēts)</i>	99	40,4%
<i>A/H1pdm</i>	31	12,7%
<i>A/H3</i>	115	46,9%
Kopā	245	100,0%

Citu elpceļu infekciju vīrusu noteikšana

2025. gada 50. nedēļā NMRL apstiprināts 21 cits elpceļu vīruss, to skaitā 10 rinovīrusi. Laboratoriski apstiprināti arī bokavīrusi, paragripas vīrusi, adenovīrusi, cilvēka metapneimovīrusi (hMPV) un koronavīrusi.

Monitoringa nedēļa	Izmeklēto paraugu skaits	t.sk. pozitīvi	Pozitīvie paraugi kopā
--------------------	--------------------------	----------------	------------------------

		Paragripa	Adenovīrusi	Bokavīrusi	hMPV	Enterovīrusi	Koronavīrusi	Rinovīrusi	Skaits	Īpatsvars
40.	115	3	0	0	0	0	1	23	27	23,5%
41.	144	2	1	1	0	0	0	35	39	27,1%
42.	155	9	0	0	0	0	1	28	38	24,5%
43.	134	2	2	0	0	0	1	16	21	15,7%
44.	146	4	3	1	0	0	0	27	35	24,0%
45.	145	3	3	1	0	0	2	27	36	24,8%
46.	143	4	2	0	0	0	1	16	23	16,1%
47.	176	8	0	0	0	0	0	19	27	15,3%
48.	166	3	2	0	0	0	1	26	32	19,3%
49.	150	3	2	2	0	0	1	18	26	17,3%
50.	174	3	1	5	1	0	1	10	21	12,1%
Kopā	1648	44	16	10	1	0	9	245	325	19,7%

Bakteriālo patogēnu noteikšana

Šajā sezonā izmeklēti 1 688 paraugi *Mycoplasma pneumoniae* baktēriju noteikšanai, pozitīvo paraugu īpatsvars veido vidēji 1,6%, kas ir ievērojami mazāk nekā iepriekšējā sezonā šajā laika periodā (2024. gada 40.–50. nedēļā *Mycoplasma pneumoniae* apstiprināta 381 no 1 995 testētajiem paraugiem jeb 19,1%).

Monitoringa nedēļa	<i>Mycoplasma pneumoniae</i>			<i>Chlamydia pneumoniae</i>		
	Izmeklēto paraugu skaits	t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	Izmeklēto paraugu skaits	t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)
40.	113	2	1,8	23	0	0,0
41.	153	2	1,3	38	0	0,0
42.	146	4	2,7	31	0	0,0
43.	138	4	2,9	27	0	0,0
44.	146	3	2,1	30	0	0,0
45.	165	3	1,8	36	0	0,0
46.	148	1	0,7	26	0	0,0
47.	185	3	1,6	38	0	0,0
48.	164	1	0,6	44	1	2,3
49.	168	3	1,8	33	0	0,0
50.	482	117	0	24,3%	0	0,0%
Kopā	3 083	245	0	7,9%	2	0,1%

COVID-19 INFEKCIJAS DATI

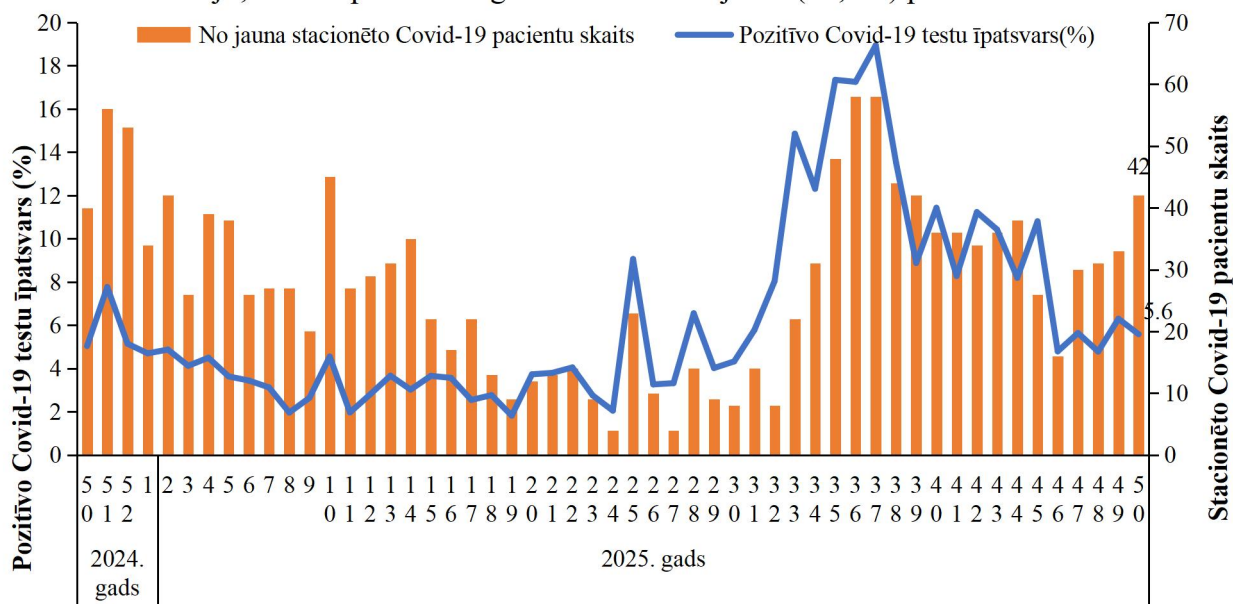
Latvijā datus par Covid-19 infekciju sniedz slimnīcas, laboratorijas un ģimenes ārstu prakses (Nacionālā veselības dienesta dati) un stacionārās ārstniecības iestādes, izmantojot Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmu (SAIRIS).

Pozitīvo testu īpatsvars un stacionāro pacientu skaits Covid-19 infekcijas gadījumos

Vasaras beigās tāpat kā iepriekšējās sezonās Latvijā un citās PVO Eiropas reģiona valstīs tika novērots Covid-19 infekcijas saslimstības pacēlums. Latvijā augstākā saslimstība reģistrēta 37. nedēļā, kad laboratoriski apstiprināto testu īpatsvars sasniedza 18,9%, pēc tam saslimstība samazinājās.

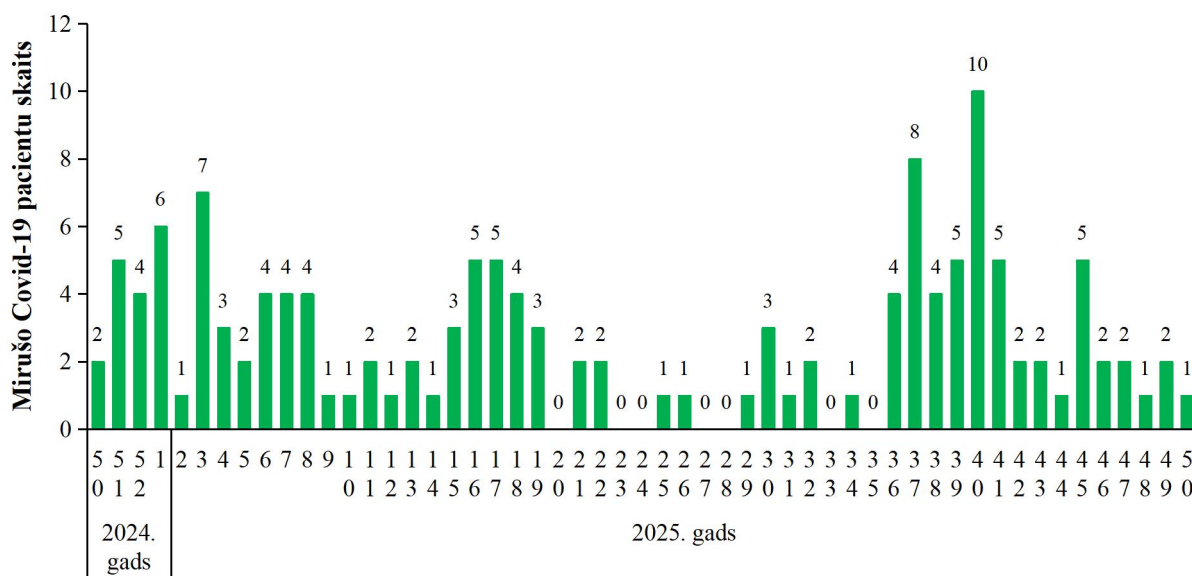
2025. gada 50. nedēļā veikti 645 testi Covid-19 apstiprināšanai, no tiem 36 (5,6%) bija pozitīvi uz SARS-CoV-2 (49. nedēļā izmeklēti 524, t.sk. pozitīvi 6,3%).

2025. gada 50. nedēļā slimnīcās uzņemti 42 Covid-19 infekcijas pacienti (iepriekšējā nedēļā – 33 pacienti). Kopā aizvadītajā nedēļā stacionāros ārstējušies 78 pacienti ar apstiprinātu Covid-19 infekciju, t.sk. ar pamata diagnozi Covid-19 bija 44 (56,4%) pacienti.

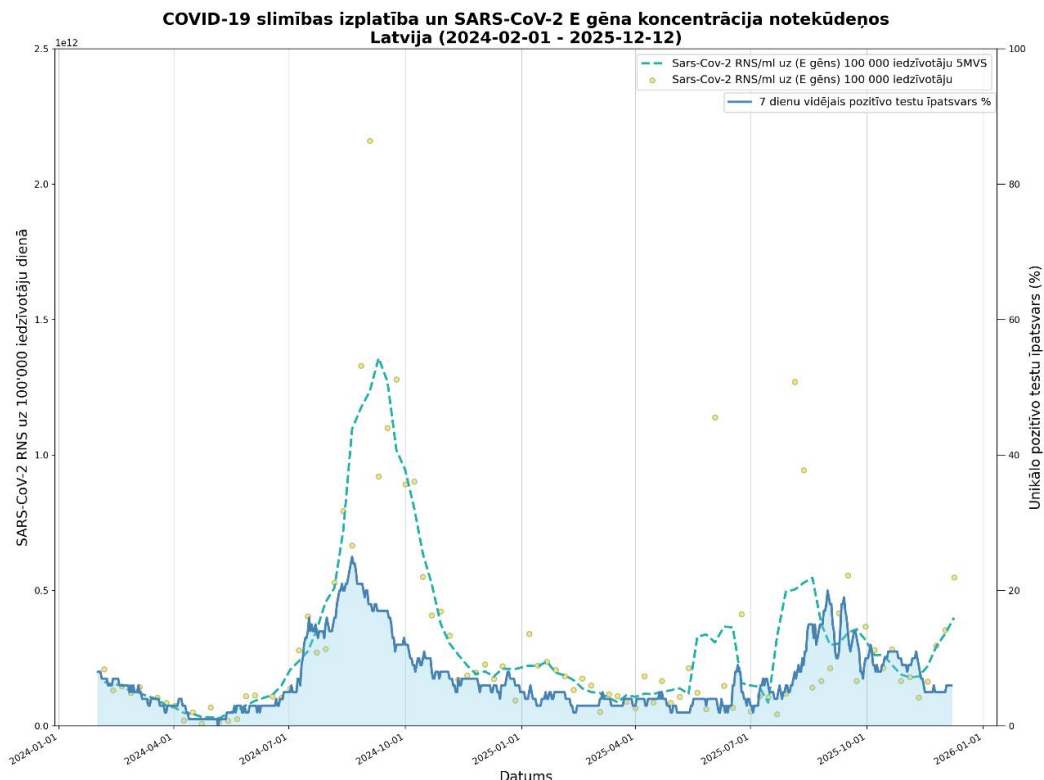
Mirušo Covid-19 pacientu skaits

2025. gada 50. nedēļā reģistrēts viens nāves gadījums pacientam ar apstiprinātu Covid-19 infekciju. Pēc operatīvajiem datiem kopš gada sākuma kopā reģistrēti 127 nāves gadījumi pacientiem ar Covid-19.

Covid-19 notekūdeņu monitorings¹

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta BIOR monitoringa dati rāda, ka SARS-COV-2 vīrusa RNS koncentrācija notekūdeņos vidēji Latvijā pieaug.

PVO EIROPAS REĢIONA ELPCEĻU VĪRUSU UZRAUDZĪBA

European Respiratory Virus Surveillance Summary (ERVISS) 49. nedēļas ziņojums²

Kopsavilkums

- Paaugstināti gripas un/vai akūtas elpceļu infekcijas rādītāji novēroti 19 no 33 PVO Eiropas reģiona valstīm, kas ziņoja datus.
- Pēdējo nedēļu tendences turpinās, gripai plaši izplatoties visā Eiropas reģionā, un arvien vairāk valstu un reģionu ziņo par palielinātu intensitāti un pozitīvo testu īpatsvaru. Gripas pozitīvo testu īpatsvars uzraudzības iestādēs ir visaugstākais bērniem vecumā no 5 līdz 14 gadiem. Palielinās arī stacionēto SARI pacientu skaits. Lielākā daļa slimnīcā uzņemto pacientu ir vecumā no 65 gadiem. *A(H3)* tipa gripas vīruss joprojām ir galvenais cirkulējošais vīruss.
- Pēdējās nedēļas laikā primārās aprūpes kontrolpunktos ziņotie gripas vīrusa noteikšanas gadījumi ar zināmu tipu ($n=1\ 265$) visi bija *A* tipa gripas vīrusi. No tipētajiem *A* gripas vīrusiem ($n=711$) lielākā daļa piederēja *A(H3)* apakštipam (86%).

¹ <https://bior.lv/lv/notekudenu-monitorings/sars-cov-2-virusa-rns-kopiju-izplatiba-latvija/2025-gada-zinojumi-par-rns-kopiju-izplatiba-latvija/>

² <https://erviss.org/>

- No 38 valstīm un reģioniem, kas ziņo par gripas intensitāti: 14 ziņoja par vidēju vai augstāku intensitāti. No 37 valstīm un reģioniem, kas ziņo par gripas ģeogrāfisko izplatību: 24 ziņoja par reģionālu vai plašu gripas izplatību.
- RSV atklāšanas gadījumu skaits un pozitīvo testu īpatsvars reģionālā līmenī turpina pakāpeniski pieaugt, un visaugstākais īpatsvars ir bērniem, kas jaunāki par 5 gadiem.
- SARS-CoV-2 aktivitātes reģionālie rādītāji turpina samazināties. Covid-19 mirstības rādītāji 41 valstī, kas ziņoja par datiem, joprojām bija zemi.
- Šīs nedēļas apkopotie EuroMOMO aprēķini par visu ceļoņu mirstību iesaistītajās Eiropas valstīs uzrāda prognozējamo mirstības līmeni visās vecuma grupās. Datu analīzē tika iekļauti dati no 27 Eiropas valstīm vai reģioniem.

Elpceļu vīrusu aktivitāte

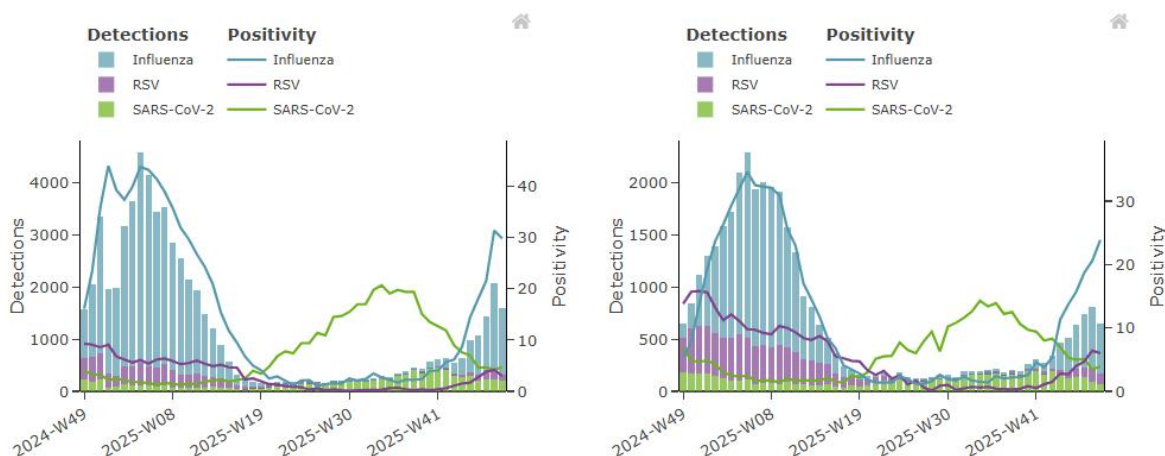
Gripas izplatības rādītāji 17 valstīs ir paaugstināti virs epidēmiskā sliekšņa, un akūtu elpceļu infekciju rādītāji ir paaugstināti deviņās valstīs.

Pozitīvo testu īpatsvars PVO Eiropas reģiona primārās veselības aprūpes uzraudzības iestādēs:

- **gripas** izplatība saglabājās virs 10% epidēmijas sliekšņa, sasniedzot 30% (iepriekšējā nedēļā 31%). Vidējais īpatsvara rādītājs 31 valstī un reģionos bija 17% (diapazons: 2%–73%), un 21 valsts un reģions ziņoja par vismaz 10%.
- **SARS-CoV-2** īpatsvars bija 5% (iepriekšējā nedēļā – 4%). Vidējais pozitīvo testu rādītājs 29 valstīs un reģionos bija 5% (diapazons: 0%–40%).
- **RSV** pozitīvo testu īpatsvars saglabājās iepriekšējās nedēļas līmenī – 3%. Vidējais rādītājs 28 valstīs un reģionos bija 2% (diapazons: 0%–18%).

Primary care sentinel testing

— Secondary care sentinel testing

Infekcijas smagums

Pozitīvo testu īpatsvars PVO Eiropas reģiona stacionārās veselības aprūpes uzraudzības iestādēs SARI pacientiem:

- **Gripas** vīrusu īpatsvars bija 24% (iepriekšējā nedēļā 21%). Mediānais pozitīvo paraugu īpatsvars no 16 valstīm, kas ziņoja par datiem, bija 13% (diapazons: 0%–41%). Starp SARI paraugiem šonedēļ tika ziņots par 473 gripas vīrusiem, kas galvenokārt bija *A tipa* gripa. No 152 *A tipa* raksturotiem vīrusiem 78% bija *A(H3)* un 22% bija *A(H1)pdm09*.
- **SARS-CoV-2** bija 4%, iepriekšējā nedēļā – 3%; mediānais pozitīvo testu īpatsvars 14 valstīs, kas sniedza datus bija 2% (diapazons: 0%–19%).

- **RSV** pozitīvo īpatsvars saglabājās iepriekšējās nedēļas līmenī – 6%; mediānais pozitīvo testu īpatsvars 14 valstīs, kas sniedza datus bija 6% (diapazons: 0%–12%).
- No 12 valstīm vai reģioniem, kas ziņoja datus par gripas hospitalizācijas vai intensīvās terapijas nodaļās ārpus uzraudzības sistēmas uzņemtajiem pacientiem divas valstis ziņoja par hospitalizācijas gadījumu skaita pieaugumu (Īrija un Slovākija) un viena valsts ziņoja par intensīvās terapijas nodaļās uzņemto pacientu skaita samazināšanos (Īrija).

Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra riska novērtējums pieaugošai A(H3N2) apakšklades K cirkulācijai ES/EEZ valstīs ³

Saistībā ar neparasti agru gripas izplatības sākumu un pieaugošu A(H3N2) apakšklades K cirkulāciju Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomiskās zonas (turpmāk – ES/EEZ) valstīs Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (turpmāk – ECDC) publicējis riska novērtējumu. Gripas izplatība šajā sezonā sākusies neparasti agri, dominējot A tipa gripas vīrusiem un A(H3N2) apakštipam.

Gandrīz puse no visām ES/EEZ valstu ziņotajām sekvencēm “GISAID” starptautiskajā vīrusu genoma datubāzē laika posmā no 2025. gada maija līdz novembrim atbilst A(H3N2) vīrusa K apakškladei. Filoģenētiskā, antigēniskā un seroloģiskā analīze liecina par būtisku K apakšklades atšķirību no Ziemeļu puslodes A(H3N2) vakcīnas celma.

Pēdējās sezonās A(H3N2) nav bijis dominējošais gripas vīrusa apakštips, kas varētu norādīt uz zemāku populācijas imunitāti, tomēr seroloģiskie dati pašlaik nav pieejami, lai to pilnībā novērtētu. Austrumāzijas valstīs, kurās šobrīd tiek ziņots par A(H3N2) epidēmijas mazināšanos, līdz šim nav novēroti neparasti smagi slimības gadījumi, un cirkulējošie K apakšklades celmi šajās valstīs neatšķiras no tiem, kas konstatēti ES/EEZ valstīs. Pat ja šajā ziemā dominēs vīruss ar vājāku atbilstību vakcīnai, vakcīna joprojām tiek uzskatīta par būtisku profilakses instrumentu, jo paredzams, ka tā nodrošinās zināmu aizsardzību pret smagu slimības gaitu.

Pamatojoties uz pašlaik pieejamo informāciju, ECDC vērtē gripas radīto risku kā vidēju vispārējai populācijai un augstu – personām ar paaugstinātu smagas slimības gaitas risku (seniori, personas ar hroniskām vielmaiņas, plaušu, sirds un asinsvadu, neiromuskulārām un citām slimībām, grūtnieces, imūnsupresētas personas, kā arī cilvēki, kas dzīvo slēgtās kopienās, piemēram, ilgstošās sociālās aprūpes iestādēs).

ECDC rekomendē:

- neatlikt sezonālo vakcināciju pret gripu riska grupas personām;
- savlaicīgu pretvīrusu līdzekļu lietošanu pacientiem ar gripas simptomiem, lai samazinātu komplikāciju un slimības progresēšanas risku pacientu grupās ar augstāku smagas slimības risku;
- pārskatīt un aktualizēt ārstniecības iestāžu rīcības plānus par darbu gripas epidēmijas laikā un gripas epidēmijas draudu gadījumā, lai mazinātu spiedienu uz veselības aprūpes sistēmu gripas sezonas laikā;
- personālam un apmeklētājiem slimnīcās un ilgstošās sociālās aprūpes iestādēs lietot sejas maskas periodos, kad pastiprināti cirkulē elpceļu vīrusi.

³ <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Threat%20Assessment%20Brief%20-%20Assessing%20the%20risk%20of%20increasing%20circulation%20of%20A%28H3N2%29%20subclade%20K.pdf>

***Pasaules Veselības organizācijas Globālā gripas uzraudzības tīkla
2025. gada 10. decembra 556. ziņojums⁴***

Gripa

Visā pasaulē gripas aktivitāte turpināja pieaugt, visās zonās galvenokārt atklājot *A tipa* gripas vīrusus.

Ziemeļu puslodē gripas pozitīvo paraugu īpatsvars bija paaugstināts (>10%) Centrālamerikas un Karību jūras reģiona, Tropiskās Dienvidamerikas, Āfrikas, Ziemeļeiropas un Rietumeiropas, kā arī Dienvidu, Dienvidaustrumu un Rietumu Āzijas valstīs. Pozitīvo gripas paraugu īpatsvars pārsniedza 30% Centrālamerikas un Karību jūras reģiona, Tropiskās Dienvidamerikas, Rietumāfrikas, Ziemeļeiropas un Rietumeiropas, kā arī Austrumu, Dienvidu, Dienvidaustrumu un Rietumu Āzijas valstīs. Aktivitātes pieaugums tika novērots Ziemeļamerikas, Centrālamerikas un Karību jūras reģiona, Rietumāfrikas, Austrumu, Ziemeļu un Rietumeiropas, kā arī Āzijas valstīs.

Dienvidu puslodē gripas aktivitāte kopumā saglabājās zema, lai gan paaugstināts pozitīvo paraugu īpatsvars (>10%) tika ziņots dažās valstīs tropiskajā un mērenajā Dienvidamerikā, Austrumāfrikā un Okeānijā; šis rādītājs pārsniedza 30% atsevišķās valstīs Austrumāfrikā un Dienvidaustrumāzijā. Neliels aktivitātes pieaugums tika novērots Austrumāfrikā un Okeānijā.

Zonās ar paaugstinātu gripas īpatsvaru pārsvarā dominēja *A(H3N2)* gripas vīruss, izņemot Centrālameriku, Karību jūras reģionu un Ziemeļāfriku, kur gripas vīrusu apakštipu *A(H1N1)pdm09* un *A(H3N2)* izplatība bija līdzīgā proporcijā.

SARS-CoV-2

Globāli SARS-CoV-2 izplatība saglabājās stabila zemā līmenī, tomēr dažas valstis ziņoja par paaugstinātu pozitīvo paraugu īpatsvaru (>10%) Centrālamerikā un Karību jūras reģionā, Dienvidamerikas mērenajā joslā, un Eiropā. Pozitīvo paraugu īpatsvars pārsniedza 30% vienā valstī Dienvidrietumeiropas reģionā. Neliels aktivitātes pieaugums tika ziņots atsevišķās valstīs Dienvidamerikas mērenajā joslā, Ziemeļeiropā un Dienvidāzijā.

Respiratorā sincitiālā vīrusa (RSV)

RSV aktivitāte kopumā bija stabila un zema, lai gan paaugstināts pozitīvo testu īpatsvars (>10%) tika ziņots dažās Centrālamerikas, Karību jūras reģiona un Dienvidrietumeiropas valstīs.

Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, par RSV aktivitātes pieaugumu ziņoja dažas Centrālamerikas un Karību jūras reģiona, Dienvidrietumeiropas un Rietumāzijas valstis. RSV un gripas vienlaicīgi paaugstināta aktivitāte novērota vienā Dienvidrietumeiropas valstī.

PVO mudina valstis, īpaši tās, kas no GISRS ir saņēmušas multipleks gripas un SARS-CoV-2 reaģentu komplektus, veikt integrētu gripas un SARS-CoV-2 uzraudzību un savlaicīgi ziņot epidemioloģisko un laboratorisko informāciju izveidotajām reģionālajām un globālajām platformām.

***PVO Konsultatīvās sanāksmes 2025. gada 28. februāra ziņojums par gripas vakcīnas sastāvu
2025.–2026. gada sezonai Ziemeļu puslodē⁵***

2025. gada 28. februārī notikušajā PVO Konsultatīvā sanāksmē tika apstiprināts vakcīnu sastāvs 2025. – 2026. gada sezonai Ziemeļu puslodē.

PVO iesaka izmantot trīsvērtīgas vakcīnas 2025. – 2026. gada gripas sezonā:

Vakcīnās, kuru ražošanā tiek izmantotas olas, jābūt šādiem komponentiem:

- *A/Victoria/4897/2022 (H1N1)pdm09* – līdzīgs vīruss;

⁴ <https://www.who.int/teams/global-influenza-programme/surveillance-and-monitoring/influenza-updates/current-influenza-update>

⁵ <https://www.who.int/publications/m/item/recommended-composition-of-influenza-virus-vaccines-for-use-in-the-2025-2026-nh-influenza-season>

- *A/Croatia/10136RV/2023 (H3N2)* – līdzīgs vīruss;
- *B/Austria/1359417/2021 (B/Victoria līnija)* – līdzīgs vīruss

Vakcīnās, kas tiek ražotas, izmantojot šūnas, jeb rekombinantās vakcīnās, jāiekļauj:

- *A/Wisconsin/67/2022 (H1N1)pdm09* – līdzīgs vīruss;
- *A/District of Columbia/27/2023 (H3N2)* – līdzīgs vīruss;
- *B/Austria/1359417/2021 (B/Victoria līnija)* – līdzīgs vīruss

PVO iesaka, izmantojot četrvērtīgas vakcīnas (šūnas jeb rekombinantās vakcīnās vai vakcīnas, kuru ražošanā tiek izmantotas olas) 2025. – 2026. gada gripas sezonā, kā *B/Yamagata* līnija komponentu iekļaut:

- *B/Phuket/3073/2013 (B/Yamagata līnija)* – līdzīgs vīruss.

PAR GRIPAS UN CITU ELPCEĻU INFEKCIJU MONITORINGU

2025. – 2026. gada sezonā monitoringā ir iesaistītas 44 ĢĀP desmit administratīvajās teritorijās – Liepāja, Ventspils (Kurzeme), Daugavpils, Rēzekne (Latgale), Jūrmala (Pierīga), Valmieras novads, Gulbenes novads (Vidzeme), Jēkabpils novads, Jelgava (Zemgale) un Rīga.

Kopējais reģistrēto pacientu skaits atlasītajās ĢĀP – 70 973 jeb 3,8% no Latvijas iedzīvotāju populācijas un 7,0% no monitoringa populācijas. ĢĀP katru nedēļu sniedz datus par pacientu skaitu, kas vērsušies pēc medicīniskās palīdzības ārsta praksē gripas, citu AEI un pneimoniju gadījumos, norādot pacientu skaitu pa vecuma grupām: 0-4, 5-14, 15-64 un 65 gadi un vairāk. Pēc ĢĀP sniegtās informācijas tiek aprēķināta gripas izplatības intensitāte pa teritorijām un pa vecuma grupām.

Lai novērtētu sezonālās gripas epidēmijas smagumu, katru sezonu monitoringā tiek iesaistītas slimnīcas visās administratīvajās teritorijās. Šajā sezonā ir iesaistītas 10 slimnīcas astoņās pilsētās: SIA “Daugavpils reģionālā slimnīca”, SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca”, SIA “Jēkabpils reģionālā slimnīca”, SIA “Liepājas reģionālā slimnīca”, SIA “Rēzeknes slimnīca”, SIA “Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca”, SIA “Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca”, VSIA “Bērnu klīniskā universitātes slimnīca”, SIA “Vidzemes slimnīca”, SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”. Slimnīcas katru nedēļu, izmantojot Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmu (SAIRIS), ziņo par kopējo stacionēto pacientu skaitu pa vecuma grupām, kopējo un intensīvās terapijas nodaļā (ITN) stacionēto pacientu skaitu ar smagu akūtu respiratoru infekciju (turpmāk – SARI) pa vecuma grupām, SARI mirušo skaitu pa vecuma grupām un SARI pacientu skaitu, kas testēti uz gripu, Covid-19 un respiratori sincitiālo vīrusu (RSV), t.sk. pozitīvos gadījumus pa vecuma grupām.

Monitoringā tiek iekļautas vispārējās izglītības un pirmsskolas izglītības iestādes visās 10 administratīvajās teritorijās, kas katru nedēļu informē par iestāžu apmeklētību ceturtdien. 2025.-2026. gada sezonā tiks iesaistītas 30 skolas, kurās mācās 19 902 skolēni un 32 pirmsskolas izglītības iestādes, kuras apmeklē 4 935 bērni.

Mikrobioloģijas dati par cirkulējošiem elpceļu vīrusiem un baktērijām tiek saņemti no NMRL. Pārskatā tiek iekļauta informācija par izmeklēto klīnisko paraugu skaitu, kas tiek izmeklēti NMRL ar polimerāzes ķēdes reakcijas (RL-PKĶR) un Mutlplex metodi elpceļu vīrusu noteikšanai. NMRL paraugi tiek saņemti no Rīgas stacionārajām ārstniecības iestādēm, no reģionālajām slimnīcām, kā arī no citām, t.sk. ambulatorajām iestādēm.

Materiālu sagatavoja: SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas vecākā epidemioloģe Karīna Venediktova.

2025. – 2026. gada sezonas AEI un gripas monitoringa 2025. gada 50. nedēļā datus sniedza:

- 43 ģimenes ārstu prakses (reģistrēto pacientu skaits 69 434 jeb 6,9% no iedzīvotāju skaita monitoringa iekļautajās pilsētās; 3,7% no Latvijas iedzīvotāju skaita);
 - 10 stacionārās ārstniecības iestādes;
 - 30 vispārējās izglītības iestādes un 32 pirmsskolas izglītības iestādes.
- Izmantoti SIA Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) Nacionālās mikrobioloģijas references laboratorijas dati un Valsts zinātniskais institūts "BIOR", Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centra un Rīgas Tehniskās universitātes notekūdeņu monitoringa dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par sniegto informāciju.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.